ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/296

- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: [illegible]

- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީ ފަރާތް: [illegible] / ފ. ނިލަންދޫ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 08 ޝައްވާލް 1440 / 11 ޖޫން 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 03 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1442 / 20 އޮކްޓޫބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު:607/Cv-C/2019
- ނިޔާކުރި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާގުޅޭ ޚިލާފު އުފެދިގެން ދަރަނި މައްސަލަ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 28 ޖަނަވަރީ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 15 އޭޕްރިލް 2019

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ބާޠިލު ކޮށްދިނުމަށް، ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށްނުވާކަމަށް ބަލައިގެން އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީ ކުންފުނީގެ (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-0523/2013) ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ހ. ނިރުވަންދޫ / މާލެ، މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމް (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A010287) އެވެ.

ފަރާތްތަކުގެ ނުކުތާތައް:

1. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޙުކުމަށް ބެލިއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ، އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީ ދިވެހިރާއްޖެއިން 20 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި މާލެ / ހ. ނިރުވަންދޫ، މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމް އާއެކު ދިރިޖީ ދޯނި (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު P5119A-01 06-L) ކުއްޔަށްދިނުމުގެ ވަޢުދާ އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވެ، ދަފްތަރުގައި ވަޢުދާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީ ކުރި ދައްކަމުން ނުދެއްކުމާއި ދޯނީގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުން އެއްބަސްވުމާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓާދިނުމުން ގަނޑުވަރުދޮށް އެއްބަސްވުމާއި ދެމެދު ކުރި އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީގެ ބަޔައިން ހޯދުމުގައި، އެއްބަސްވުމާ އެއްބަސްވެފައިވާ އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީ ދިރިޖީއިން ދޯނި ބަލަހައްޓާދިނުމަށް އެކަމުގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގޮތުގެ ބަދަލު އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީގެ ބަޔައިން ނަގައިދީ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަރުން ދޯނި ގެނައުމަށް ޢަމަލުތަކުގައި އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީއިން ދޯނި ގެންގުޅުއްވާ ހ. ނިރުވަންދޫ ފަރާތް ދޯނި ގެންގޮސް މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްއާއި ދޯނި ހަވާލުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ދޯނި އެބަޔަކު މަޢުލޫމާތުދީފައިނުވާކަމަށް ވަކިވެފައި އިންޝުއަރަންސް އޮތުމުން ހަވާލުކޮށް ދޯނި ވަކިވާ، މި އެއްބަސްވުމަކީ މަޢުލޫމާތެއް އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީއިން ޕްރީމިއަމް ދަރަނިވެރިކަން ހަވާލުކުރުމާއި ކަނޑައެޅުމަށް އޭޝިއާ ބޭންކް ޕީއެލްސީގެ މަސްއޫލް އިންޝުއަރަންސް ކުރިކަމަށާއި،

އެނގޭ ފައިސާއެއް އެކިއެކި ފަހަރު އަޖޯ ޝޮޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ކިބައިން ނަގައިދިނުމަށް އެދި ހ.ސިލްވަރޑޯރ / މަޖީދު، މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

އެ ގަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކުރައްވާފައިވަނީ:

“ދަޢުވާ، ޝަރީޢަތުގެ ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުށަހަޅުއްވާ، މަޖީދު / ހ. ސިލްވަރޑޯރ، މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ފަރާތުން އަޖޯ ޝޮޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކޮށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ކިބައިން ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ފައިސާގެ ޖުމްލަ -/246,932ރ. (ދެލައްކަ ސާޅީސް ހަހާސް ނުވަސަތޭކަ ބައްތިރީސް ރުފިޔާ) އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް އަދާނުކޮށް ހުރިހާ ފައިސާއެއް މިދަރަނި ސާބިތުވެއެވެ. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް ކުރަންވާނެއެވެ.

ޖުމްލަ -/246,932ރ. (ދެލައްކަ ސާޅީސް ހަހާސް ނުވަސަތޭކަ ބައްތިރީސް ރުފިޔާ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ތާރީޚުން 15 އޮގަސްޓް 2019 އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިގޮތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކައި، މިދަރަނި ކަލޭސާބިތުވަމުން ދަޢުވާލިބޭ އަޖޯ ޝޮޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަންގައެވެ.

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޝޮޕްގެ ދަރަނީގައި އެވް ގިރީޖް އޮފިޝަލް (ނަމްބަރު ނަންބަރު P5119A-01 L-06) ގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް ބަލަހައްޓާނެގޮތުގެ ތާރީޚު 15 އޮގަސްޓް 2019 އިން ފެށިގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެއްގޮތަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ހ. ސިލްވަރޑޯރ ގަރާރު ގެންގުޅުނު ދަޢުވާކުރާ މަޖީދު / ހ.ސިލްވަރޑޯރ، މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ބަލަހައްޓާނެގޮތުން ދަޢުވާލިބޭ އަޖޯ ޝޮޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް އަންގައި އަދިވެސް، ދަޢުވާލިބޭ އަޖޯ ޝޮޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަމިއްލަ ޚަރަދުގައި ބަލަހައްޓަވާށެވެ.”

މިފަދައިންނެވެ.

2. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ގަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ބާޠިލުކޮށް ދިނުމަށް އެދި ހަމަޖެހޭ އެއްބަސްވުމަކަށް އެ ގަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި އަޖޯ ޝޮޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 02 (ދެ) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިފާޢުގައި ހައިކޯޓުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނެސްދެއްވާ ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވާތީއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

2.1- ކޯޓަށް ލިބުނު ބާޠިލުކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރުމުން ގޮތުގެ ޤަވާޢިދުގެ 28 ވަނަ މާއްދާއާއި އެޤަވާޢިދުގެ 26 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) އާ ޚިލާފަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައެވެ.

2.2- ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ހެދިފައިވާ އެއްބަސްވުމާއި، ބަދަލުކުރެވިފައިވާ ސިޓީތައް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާއިރު، [illegible] [illegible] ނުވި، އަދާކުރުމުގައި ސަރުކާރުގެ [illegible] (Pacta sunt servanda) ގެ މަބްދައާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 3 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވާ ބުނެ ހުށަހަޅާފައެވެ.

3. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާއަކީ، އެޤަޟިއްޔާ ޢިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެޗް.ޑީ.ސީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާ ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު، މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު އާއި ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު ތާއީދުކުރައްވައެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަށަވަރުވެފައިވާ ގޮތް

4. ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: P5119A-01 "ގިރިޖް" ބާރަ އިންޖީނު ދޯނި ކުއްޔަށް ދިނުމަށާއި ކުއްޔަށް ހިފުމަށް [illegible] [illegible]، މޫސާ އަބްދުއްރަހީމް އާއި އެޗް.ޑީ.ސީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެމެދު 20 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި އެއްބަސްވުމެއްގައި ސޮއިކޮށްފައިވެއެވެ.[1] އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަކީ 20

---

[1] [illegible] 1 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ނަންބަރު: AB/AGR/2017/01 (20 ސެޕްޓެމްބަރު 2017) އެއްބަސްވުން.

ސެޕްޓެމްބަރު 2017 އިން ފެށިގެން 19 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 އަށް، ޖުމްލަ 02 (ދޭއް) އަހަރަށެވެ. ކުއްޔަކީ މަހަކު، -/30،000ރ (ތިރީސްހާސް ރުފިޔާ) އެވެ. ކުއްޔަށް ހިފި ތާރީޚުން ފެށިގެން، 2018 ޖުލައި މަހާއި ހަމައަށް ދައްކަންޖެހޭ ކުލި އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްއަށް ލިބިދީފައިވާ ކަމާއިމެދު ދެބަސްވުމެއް ނެތެވެ. އަދި 2018 އޮގަސްޓް މަހުގެ ކުއްޔާއި ތެޔޮއިން -/20,000ރ (ވިހިހާސް ރުފިޔާ) ލިބިފައިވާކަމާއި، ނުލިބިވަނީ -/5000ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ކަން މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ބަޔާނުން އެނގެން އޮތެވެ.[2] ދޯނީގެ އިންޖީނަށް ހާނިވެ ދަތިސަފަރަކަށް ވީގެން، ދޯނި ކުއްޔަށްދިނުމުން ފަރާތުން ގޯސްވި އިންޖީނަކަށް ބަދަލު އިންޖީނު މަރާމާތުކުރުމުގެ ސަބަބުން އިންޖީނުން ދިޔަ ފައިސާ ހަރަދުކުރުމަށް އިތުރަށް ޓެސްޓު ދޯނީގެ އިންޖީނުގެ ބާރުމިނު އަންދާޒާ ކުރެވުނު ތަފާތު ނުވާކަމަށްވާތީން، އެއްބަސްވުން ޚިލާފުވެއްޖެ 17ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި، އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން، އެއްބަސްވުމުގެ 15.1 ގައި ބަޔާން ކުރާ 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ ނޯޓިސް ދީ ސިޓީއެއް ފޮނުވާފައިވެއެވެ.[3] އޭގެ ފަހުން 01 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ވެސް އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްއަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވަމުން ހުރަސްއެޅުން ދޫކޮށްލުމަށް އަންގައިދީފައި އެކީ ހުރަސްއެޅުމާއި ދޫކޮށްލުމަށް އެދިފައި ނެތެވެ. 01 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ފޮނުވި ސިޓީއާއި ގުޅިގެން، 02 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ފަރާތުން، ހުރަސްއެޅުން ނުހުއްޓުވާނަމަ އޮޑިޓް ބޯޓުއަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވާފައިވެއެވެ. އަދި އެއްބަސްވުމާ ހުރަސްއެޅުމާއި ގުޅޭ ނުކުތާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ޝަކުވާއެއް ހުރަސްއެޅުމުގެ ކުރިން މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ފަރާތުން އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަންގާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، 28 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާ ކުރިއެވެ.

5. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވައިފައިވަނީ، ކޯޓުން ޙުކުމް ބާޠިލުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނީ ގޮތުގެ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާއާއި އެގްރީމަންޓުގެ 26 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ

---

[2] 02 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްގެ އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީ.

[3] 17 ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި އޮޑިޓް ބޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން މޫސާ އަބްދުއްރަޙީމްއަށް ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީ.

ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ. ހަވާލާދީފައިވާ " ކޯޓަށް ހެކިން ބަޔާނުދިނުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު" އަށް ބަލާއިރު، އެގަވާއިދުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

> "ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއް ދުވަސް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ލިބި، މަޖުބޫރު އުޅުނުކުރުމުގައި އަދުލުވެރިކަމާއި ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ތަޙުޤީޤު ފަރާތް ހާޒިރުނުކޮށްފިނަމަ، ނުވަތަ ހާޒިރު ކުރަންޖެހޭ މީހާ ފިޔަވައި އެނގުނުގައި ނުޖެހި، އުމުރު ވިޔަސް ނުބެލޭނެކަމަށް، ޝަރީ ހާޒިރުވުމުގައި މައްސަލަ ނިންމުމަށްޓަކައި އެނގިގެން ގޮތަށް އެކަމު ކުރުމުން ނުވެއްޖެ ނަމަ ޖެހިން ނަމަ އެންމެފަހުން ދަރަ ފަރާތް ވަކީލުގެ އިތުރުން ކުރުމަށް، އިޖުރާއަތުގައި ޝަރީޢަތް ގޮތުން ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުކުރެވޭނަމަ، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އެންގުމަށް ކޮށިގައި ބަލައި، ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިބަސް ފަރާތުގެ މައްސަލަ ނިންމާލުމަށް، އެދިފައިވާ އަދި ހާޒިރުވުމުގައި ކޯޓަށް ގެނެސް ނިންމުމުގެ އިޖުރާއަތު ކޯޓަށް ލިބިގެން ވެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ. ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް ހާޒިރުކުރުމުގައި، ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމާލީ އޮތް ރެކޯޑުން ދުވަހަށް ދަށު ޝަރީޢަތް ހޯދައިދޭ އެކަމަށްޓަކައި ފުރުޞަތު ދެވިފައިވާކަން އިޖުރާއީ ގޮތުން ހާޒިރުކުރުމުގައި ކަމަށް އިސްތިޢުނާފު ފަރާތުން ބުނެއެވެ. މި ބުނުމަށް ބަލާއިރު، މިއީ ދަޢުވާގެ ބުނުމާއި ނުބައެވެ. ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގައި ބައްލަވައިގަތުމަށް އިސްތިޢުނާފަށް ދެވިދާނެ ކަމަށް އެއްބަސްނުވާތީ، ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތުގެ ހާޒިރުވުމުގައި އެއްވެސް ނުވަތަ ފުރުޞަތު ދޭން ޖެހޭނީ ކަމަށް ކޮށްފައިވާ އެއްޗެއް ނެތެވެ. މިގޮތުން ހިތްވަރުދިނުމާއި ބެހޭ ނަންބަރު: 2014/HC-A/237 ގެ ސަބަބާއި އަދި ނަންބަރު: 2018/HC-A/24 ގެ ސަބަބާއި މިހާރުވެސް ނިންމާފައި ވެއެވެ. އިސްތިޢުނާފު ކުރުމަށް މައްސަލައިގައި، އެޖެންޑާ ނުކުތާ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ފަރާތުން، ދަޢުވާގެ އިސްތިޢުނާފު އަދާލަތު ހާޒިރުކުރުމަށް ހާޒިރުވެފައިވެއެވެ. އަދި މިފަދައިން ގެނެސް އެޖެންޑާ ނުކުތާ ފުރުޞަތު ދިނުމުގައި ގޮތުގެ ބަޔާނުގައި އެކަށީގެންވާ ފަރާތުން ހަމަތަކަށް ވެފައިވެއެވެ. އަދި އިސްތިޢުނާފު ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ނަންބަރު ކޯޓުގެ ސިޓީއާ ކޯޓަށް ބަދަލުވާ ނަންބަރު:B3-CR2/2019/622 (26 ޖޫން 2019) "ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު" އަދި އެޖެންޑާ ނުކުތާ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ބައިވެރިވާ ސިޓީއެވެ. އެސިޓީ ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ ކޯޓުތެރެއިން ޝަރީޢަތްކޮށްފައިވާ ޖަލްސާގެ ވަގުތު އޮފީސް ބަންދުކުރެވި ސިޓީ ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ 26 ޖޫން 2019 ވަނަ

ދުވަހުގެ 12:25 ގައެވެ.[4] ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާއެއް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާކަން އެނގިހުރެ، އެފަރާތުން ނުވަތަ އެފަރާތުން އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު [illegible] ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަމަޖެއްސާފައިވާ އެހެން ފަރާތަކުންވިޔަސް، [illegible] ސަބަބުން ނުވަތަ މަގުބޫލު އުޒުރެއްނެތި ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވުމުގެ ސަބަބުން، ކުރިމަތިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އުފުލަންޖެހޭނެ ކަމަށެވެ.

6. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަށް ހަވާލާދީ އެޓޮލް ބެންޗް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ހާޒިރު [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވުމުގެ ސަބަބުން އިންސާފުން ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ޙައްޤާއި އަދުލުވެރިކަމާއި ހާމަކަމާއެކު ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ޙައްޤު [illegible] އެޓޮލް ބެންޗް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ފަރާތުން ވާހަކަ ދައްކަވައިފައެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރަނީ ޙައްޤުތަކެއްގެ ވާހަކައެވެ. އެއީ ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތަކެކެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ ކޮންމެ [illegible] [illegible] އެބަހުއްޓެވެ. އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތު މައްސަލަ ސިވިލް ކޯޓުގައި ކުރިއަށް [illegible] [illegible]، 2019 ޖަނަވަރީ 31 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:50 [illegible] ކުރެވިފައިވާ[5] [illegible] [illegible] އަޑުއެހުން ކެންސަލް ކޮށްދެއްވުމަށް އެޓޮލް ބެންޗްގެ ފަރާތުން އެދިފައި ވެއެވެ.[6] 21 ފެބުރުއަރީ 2019 ގައި [illegible] [illegible] އަޑުއެހުން ކެންސަލް ކޮށްދެއްވުމަށް، އެޓޮލް ބެންޗް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ވަކީލު ކޯޓުގައި ހާޒިރުވެފައެވެ.[7] އަދި 27 ފެބުރުއަރީ 2019 ގެ 10:00 އަށް [illegible] ބަދަލު [illegible] ސިވިލް ކޯޓަށް [illegible] އަމުރު [illegible] ވެއެވެ. ނަމަވެސް އެޓޮލް ބެންޗް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ 27 ފެބުރުއަރީ 2019 ސިޓީން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[4] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:B3-CR2/2019/622 (26 މާރިޗު 2019) "ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު".

[5] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: B1_CR2/2019/312 (29 ޖަނަވަރީ 2019) "ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު"

[6] އެޓޮލް ބެންޗް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން 31 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ސިވިލް ކޯޓަށް ފޮނުއްވި ސިޓީ. މިސިޓީ ސިވިލް ކޯޓަށް ލިބިފައިވަނީ 31 ޖަނަވަރީ 2019 ވަނަ ދުވަހުގެ 1:59 ގައެވެ.

[7] އެޓޮލް ބެންޗް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓަށް ފޮނުއްވި ސިޓީ. މިސިޓީ ކޯޓަށް ލިބިފައި
މާރިޗު 2019 ގެ 12:38 ގައެވެ.

[illegible].[8] 05 މާރިޗު 2019 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]. 16 މާރިޗު 2019 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] ވަކީލު ސިޓީއަށް ޖަވާބު ފޮނުވި ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

> "...ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] 3 ފަހަރު މަތިން ތާރީޚު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] 3 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2019 މާރިޗު 13 ވަނަ [illegible] 12:23 އިން 12:57 އަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...."

މިފަދައިންނެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ އިތުރުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][9] [illegible]

---

[8] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 27 ފެބްރުއަރީ 2019 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28 ފެބްރުއަރީ 2019 ވަނަ ދުވަހުގެ 9:54 ގައެވެ.

[9] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" 7 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 9 ވަނަ [illegible] [illegible].

އޮތްކަމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން، ކޯޓު އަމުރާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] " [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދު" 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ އެގަވާއިދުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (3ވަނަ [illegible] [illegible]) [illegible].[10] [illegible].

7. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] (Pacta sunt servanda) ގެ [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 3 ވަނަ ނަންބަރާ [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި އެމާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 5 ވަނަ މާއްދާގައި އޮންނަނީ؛

" (ހ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[10] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 31 ޑިސެމްބަރު 2019 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ނ) މިމާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ފަނޑިޔާރުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.

(1) މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެއްކާ ތަބާވުން.

(2) މައްސަލައާ އެއްފަދަ އެހެން މައްސަލަތަކުގައި އެ ކޯޓުން ކުރިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ނުވަތަ އެކޯޓަށްވުރެ މަތީ ކޯޓަކުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް.

(3) ވަކި ފަރާތަކަށް ނުޖެހުމާއި، ވަކި ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒަށް ނުވެއްޓުމާއި، ވަކި ފަރާތަކަށް ދައްކާފައިވާ ބިރަކަށް ޖެހިލުންވުމާއި ތަޢައްޞުބުން އެއްކިބާވުން. "

މިފަދައިންނެވެ. އެހެންކަމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްފައި އެވަނީ "ވަކި ފަރާތަކަށް ނުޖެހުމާއި، ވަކި ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒަށް ނުވެއްޓުމާއި، ވަކި ފަރާތަކަށް ދައްކާފައިވާ ބިރަކަށް ޖެހިލުންވުމާއި ތަޢައްޞުބުން އެއްކިބާވުން" [illegible] އެވެ. ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (3) [illegible]

ސާބިތުވާނެ ސީދާ ކާފީ ހެކި ހުރެގެން [illegible] ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރަން [illegible] [illegible] [illegible] ކާފީ ހެކި [illegible] ހުރެއްޖެނަމަ، [illegible].

8. 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓު މަހުން ފެށިގެން [illegible] [illegible] ކުރިމަތިވުމުން އައި މައްސަލައަކަށް [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި [illegible]

އެކަން ބަލައިގަންނަން ވެއްޖެނަމަ، އާންމުކޮށް އެއްމެންވެސް ހިނގާނީ އެކަމުންނެވެ. ޝަރީޢަތްތަކަށް ދުވަހަކުވެސް ނިމުމެއް ނާންނާނެއެވެ. ވީމާ އެކަމަކީ މިކޯޓުން [illegible] [illegible].

9. ބަޔާންކޮށްދިޔަ ކަންކަން އެހެންހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަށް މިކޯޓުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުފެނެއެވެ.

- **ހުކުމް:**

[illegible]، ބަޔާންކޮށްދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެހެން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 607/Cv-C/2019 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ހުކުމް [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.